

Kitaaba Izraa

Labsii Qiros

1:1-3 kwf - 2Sn 36:22-23

¹ WAAQAYYO akka dubbiin WAAQAYYOO kan afaan Ermiyaasiin dubbatame sun raawwataamuuf jedhee bara Qiros mooticha Faares keessa waggaa jalqabaatti akka inni mootummaa isaa hunda keessa labsii tokko dabarsuu fi akka labsiin sunis barreeffamuuf hafuura Qiros mooticha Faares ni kakaase; labsiin sunis akkana jedha:

² “Qiros mootichi Faares akkana jedha:

“WAAQAYYO Waaqni samii mootummoota lafa irraa hunda naaf kenneera; akka ani Yihuudaa keessatti Yersaalemitti mana qulqullummaa isaaf ijaaruufis na muudeera. ³ Saba isaa keessaa nama gidduu keessanitti argamu kam iyyuu Waaqni isaa isa wajjin haa ta’u; innis gara Yersaalem ishee Yihuudaa keessaa sanaa ol ba’ee mana qulqullummaa WAAQAYYO Waaqa Israa’el, Waaqa Yersaalem keessa jiraatu sanaa haa ijaaru. ⁴ Warra hafanii iddoo kam iyyuu jiraatan hundaaf sabni biyya isaan keessa jiraatan sanaa kennaa fedhiidhaan mana qulqullummaa Waaqaa kan Yersaalem keessa jiru sanaaf kennuu irratti dabalee meetii fi warqee, mi’aa fi horii gumaachuudhaan isa haa gargaaran.’”

⁵ Ergasii hangafoonni maatii Yihuudaa fi Beniyaam, luboonnii fi Lewwonni jechuunis namoonni Waaqni garaa isaanii kakaase hundi dhaqanii mana WAAQAYYOO kan Yerusaalem keessaa sana ijaaruuf qophaa’an. ⁶ Olloonni isaanii hundinuus kennaa fedhiidhaan kennan irratti dabalanii mi’a meetii fi warqee, qodaa fi horii akkasumas kennaawwan gatii guddaa baasan gumaachuudhaan isaan gargaaran.

⁷ Kana malees Qiiros Mootichi mi’oota mana qulqullummaa WAAQAYYOO kanneen Nebukadnezar Yerusaalemii guurratee mana Waaqa isaa keessa kaa’atee ture sana gad ni baase. ⁸ Qiiros mootichi Faares akka Mitredaat itti gaafatamaan qabeenyaa sun mi’a sana fidee Sheeshbazaar bulchaa Yihuudaatiif lakkaa’u godhe.

⁹ Mi’oonni sunis:

saanii warqee 30,
 saanii meetii 1,000,
 distii meetii 29,
¹⁰ waciitii warqee 30,
 waciitii meetii kan qadaada qabu 410,
 mi’a gosa biraa 1,000.

¹¹ Walumaa galatti mi’a warqetii fi kan meetii 54,000 ture.

Sheeshbazaaris mi’oota kanneen hunda yeroo booji’amtoota Baabilonii baasee Yerusaalemitti geessetti guuree deeme.

2

Maqaa Namoota Boojuudhaa Deebi'anii

2:1-70 kwf - Nah 7:6-73

¹ Egaa isaan kunneen namoota kutaa biyya sanaa warra boojuu Nebukadnezar mootichi Baabilon sun booji'ee Baabilonitti isaan geessee ture sanaa deebi'anii dha; isaanis Yerusaalemii fi Yihuudaatti deebi'anii tokkoon tokkoon isaanii magaalaa ofii isaaniitti galan; ² isaanis: Zarubaabel, Yeeshuu'aa, Nahimiyaa, Seraayaa, Re'elaayaa, Mordekaayi, Bilshaan, Misphaar, Baguwaayi, Rehumii fi Ba'anaa wajjin dhufan.

Maqaa namoota saba Israa'el ta'anii:

- ³ sanyiin Phaarosh 2,172,
- ⁴ sanyiin Shefaaxiyaa 372,
- ⁵ sanyiin Aaraa 775,
- ⁶ sanyiin Fahat Mo'aab warri karaa Yeeshu'aa fi Yoo'aab dhalatan 2,812,
- ⁷ sanyiin Eelaam 1,254,
- ⁸ sanyiin Zaatuu 945,
- ⁹ sanyiin Zakaayi 760,
- ¹⁰ sanyiin Baanii 642,
- ¹¹ sanyiin Beebay 623,
- ¹² sanyiin Azgaad 1,222,
- ¹³ sanyiin Adooniiqaam 666,
- ¹⁴ sanyiin Baguwaay 2,056,
- ¹⁵ sanyiin Aadiin 454,
- ¹⁶ sanyiin Ater warri karaa Hisqiyaas 98,

- 17 sanyiin Beesaay 323,
 18 sanyiin Yooraa 112,
 19 sanyiin Haashum 223,
 20 sanyiin Gibaar 95,
 21 namoonni Beetlihem 123,
 22 namoonni Netoofaa 56,
 23 namoonni Anaatoot 128,
 24 namoonni Azmaawet 42,
 25 namoonni Kiriyaati Ye'aariim, kan Kefi-
 iraatii fi Bi'eeroot 743,
 26 namoonni Raamaa fi Gebaa 621,
 27 namoonni Mikmaas 122,
 28 Namoonni Beet'eelii fi Aayi 223,
 29 namoonni Neboo 52,
 30 namoonni Magbiish 156,
 31 namoonni Eelaam kaan 1,254,
 32 namoonni Haariim 320,
 33 namoonni Lood, kan Haadiidii fi Oonoom
 725,
 34 namoonni Yerikoo 345,
 35 namoonni Senaa'aa 3,630.

36 Luboota:

- Sanyiin Yedaa'iyaa warri karaa maatii
 Yeeshuu'aan dhufan 973,
 37 sanyiin Imeer 1,052,
 38 sanyiin Phaashihuur 1,247,
 39 sanyiin Haariim 1,017.

40 Lewwota:

- Sanyiin Yeeshuu'aa fi Qadmii'eel, karaa Hoo-
 dayiwaa dhufan 74.

41 Faarfattoota:

sanyiin Asaaf 128.

⁴² Eegdota karra mana qulqullummaa:
sanyiin Shaluum, sanyiin Ateer,
sanyiin Talmoon, sanyiin Aquub,
sanyiin Haxiixaa fi sanyiin Soobaay 139.

⁴³ Tajaajiltoota mana qulqullummaa:
sanyii Ziihaa, sanyii Hasuufaa fi sanyii
Xabaa'oot,
⁴⁴ sanyii Keeroos, sanyii Sii'aa, sanyii Faadon;
⁴⁵ sanyii Lebaanaa, sanyii Hagaabaa fi sanyii
Aquub;
⁴⁶ sanyii Haagaab, sanyii Shalmaayi, sanyii
Haanaan;
⁴⁷ sanyii Gideel, sanyii Gahar, sanyii Re'aayaa;
⁴⁸ sanyii Reziin, sanyii Neqoodaa, sanyii
Gzaam;
⁴⁹ sanyii Uzaa, sanyii Faasehaa, sanyii Beesaay;
⁵⁰ sanyii Asinaa, sanyii Me'uunimii fi sanyii
Nefuusiim;
⁵¹ sanyii Baqbuuq, sanyii Haquufaa, sanyii
Harhuur,
⁵² sanyii Bazluut, sanyii Mihiidaa fi sanyii
Harshaa;
⁵³ sanyii Barqoos, sanyii Siisaaraa fi sanyii
Teemahi;
⁵⁴ sanyii Neziiyaa fi sanyii Haxiifaa
⁵⁵ Sanyii tajaajiltoota Solomoon:
Sanyii Soxaayi,
sanyii Sofereetii fi sanyii Firuudaa;
⁵⁶ sanyii Ya'ilaa, sanyii Darqoonii fi sanyii
Gideel;

- ⁵⁷ sanyii Shefaaxiyaa, sanyii Haxiil,
sanyii Fookeret-Hazbaayimii fi sanyii Aamii;
⁵⁸ tajaajiltoota mana qulqullummaatii fi
sanyiin tajaajiltoota Solomoon 392.

⁵⁹ Warri armaan gadiis magaalaawwan
Teel Melaa, Teel Hareshaa, Kiruub,
Adaanii fi Imeeriitii dhufan; isaan
garuu akka maatiin isaanii sanyii Is-
raa'el ta'an mirkaneessuu hin dan-
deenye; isaanis:

- ⁶⁰ sanyiin Delaayaa, sanyiin Xoobbiyaa fi
sanyiin Neqoodaa 652.

⁶¹ Luboota keessaa immoo:
Sanyii Habayaa, sanyii Haqoosii fi kan
Barzilaay; Barzilaayiin kun sababii intala
Barzilaay namicha Gili'aad sanaa fuudheef
maqaa kanaan waamame.

⁶² Isaan kunneen sababii galmee hidda
dhalootaa keessaa maqaa maatii
isaanii barbaadanii dhabaniif akka
xuraa'otaatti ilaalamanii tajaajila
lubummaa dhowwaman. ⁶³ Bulchaan
biyyattiis hamma lubni Uriimii
fi Tumiimiidhaan tajaajilu tokko
argamutti akka isaan nyaata nyaata
hunda caalaa qulqulluu ta'e kam
iyyuu hin nyaanneef isaan ajaje.

⁶⁴ Warri boojiudhaa deebi'an walumaa
galatti namoota 42,360 turan; ⁶⁵ kana
malees tajaajiltoonni isaanii dhiiraa

fi dubartiin 7,337 turan; akkasumas isaan faarfattoota dhiiraa fi dubartii 200 qabu ture. ⁶⁶ Isaan farda 736, gaangolii 245, ⁶⁷ gaala 435 fi harree 6,720 qabu ture.

⁶⁸ Yommuu isaan mana WAAQAYYOO kan Yerusaalem keessa jiru sana ga'anitti hangafooni maatiiwwanii tokko tokko akka manni Waaqaa iddoo isaatti deebi'ee ijaaramuuf kennaa fedhiidhaan kennamu ni gumaachan. ⁶⁹ Isaanis akkuma dandeettii isaaniitti warqee daariikii* 61,000, meetii minnaanii† 5,000 fi uffata lubootaa 100 horii hojii kanaaf walitti qabametti ni dabalani.

⁷⁰ Luboonni, Lewwonni, faarfattoonni, eegdonni karraa fi tajaajiltoonni mana qulqullummaa namoota tokko tokko wajjin magaalaaawwan ofii isaanii keessa qubatan; Israa'eloonni kaan magaalaaawwan ofii isaanii keessa qubatan.

3

Iddoo Aarsaa Deebisanii Tolchuu

¹ Yeroo ji'i torbaffaan dhufee Israa'eloonni magaalaaawwan isaanii keessa qubatanitti uummanni akkuma nama tokkootti Yerusaalem keessatti walitti qabame. ² Ergasiis Yeeshuu'aan ilmi Yoozaadaaq firoota isaa luboota wajjin, Zarubaabel ilmi She'altii'eel firoota isaa wajjin akkuma Seera Musee nama Waaqaa sanaa keessatti barreeffametti aarsaa gubamu achi

* **2:69** 2:69 Daariikiin tokko giraamii 8. † **2:69** 2:69 Minnaaniin tokko giraamii 600.

irratti dhi'eessuudhaaf iddoo aarsaa Waaqa Israa'el ijaaran. ³ Isaanis sababii namoota naannoo isaanii sodaataniif iddoo aarsaa sana hundee isaa irratti ijaarani achi irratti aarsaa gubamu WAAQAYYOOF dhi'eessan; aarsaa kanas ganamaa fi galgala dhi'eessan. ⁴ Ergasii akkuma barreeffametti Ayyaana Daasii ni ayyaaneffatan; akkuma baay'ina aarsaa guyyaa guyyaaf ramadameettis aarsaa gubamu ni dhi'eessan. ⁵ Kana booddees isaan aarsaa gubamu kan yeroo yerootti dhi'effamu, aarsaa Baatii Haaraa fi aarsaawwan ayyaanota WAAQAYYOOF qulqulleffaman hundaaf, akkasumas kanneen fedhiidhaan WAAQAYYOOF dhi'effaman ni kennan. ⁶ Guyyaa jalqaba ji'a torbaffaattis aarsaa gubamu WAAQAYYOOF dhi'eessuu jalqaban; garuu hundeen mana qulqullummaa WAAQAYYOO amma illee hin buufamne ture.

Mana Qulqullummaa Deebisanii Ijaaroo

⁷ Ergasii isaan warra dhagaa cabsanii fi ogeeyyii hojii mukaatiif maallaqa kennan; warra Siidoonaa fi Xiirroosiif immoo akka isaan akkuma Qiros mootichi Faares ajaje sanatti Libaanoonii gara Yoopheetti galaana irra birbirsaa gad erganiif nyaata, dhugaatii fi zayitii kennan.

⁸ Isaanis erga mana Waaqaa kan Yersaalem keessaa sana ga'anii booddee ji'a lammaffaa waggaa lammaffaatti Zarubaabel ilmi She'altii'eel, Yeeshuu'aan ilmi Yoozaadaaqii fi obbollooni isaanii kaan jechuunis luboonni, Lewwonnii fi warri boojuudhaa Yersaalemitti deebi'an hundinuu akka isaan ijaarsa mana

WAAQAYYOO to'ataniif Lewwota umuriin isaanii Waggaa digdamaa fi hammasii olii muudanii hojii sana jalqaban. ⁹ Yeeshuu'aan ilmaan isaa fi obboloota isaa wajjin, Qadmii'eelii fi ilmaan isaa, ilmaan Yihuudaa, ilmaan Heenaadaadii fi Lewwota, ilmaan isaanii fi firoota isaanii wajjin warra mana Waaqaa ijaaran to'achuuf tokko ta'an.

¹⁰ Yommuu ijaartoonni sun hundee mana qulqullummaa WAAQAYYOO buusanitti luboonni uffata isaanii uffatanii malakata qabatan; Lewwonnii immoo jechuunis ilmaan Asaaf kilillee qabatanii akkuma Daawit Mootichi Israa'el ajajetti WAAQAYYON jajachuuf iddoo ofii isaanii qabatan. ¹¹ Isaanis,

"Inni gaarii dha;

jaalalli inni Israa'eliif qabu bara baraan jiraata"

jedhanii leellisuu fi galateeffachuudhaan WAAQAYYON faarfatan. Sabni hundinuu sababii hundeen mana qulqullummaa WAAQAYYOO buufameef iyyee sagalee guddaadhaan WAAQAYYON galateeffate. ¹² Garuu luboonni, Lewwonnii fi hangafoonna maatii warri durii kanneen mana qulqullummaa isa duraa sana argan hedduun yeroo hundeen mana qulqullummaa kanaa buufamu arganitti sagalee ol fudhatanii boo'an; warri kaan hedduun immoo gammachuudhaan iyyan. ¹³ Sababii namoonni akka malee wacaniif namni tokko iyyuu iyya gammachuu fi iyya boo'ichaa gargar baasuu hin dandeenye; sagaleen sunis fagootti dhaga'ama ture.

4

Mormii Ijaarsa Mana Qulqullummaa Mudate

¹ Diinonni Yihuudaa fi Beniyaam yeroo akka warri boojuudhaa deebi’an sun WAAQAYYO Waaqa Israa’eliif mana qulqullummaa ijaaraa jiran dhaga’anitti, ² gara Zarubaabelii fi gara hangafoonni maatiiwwanii dhufanii akkana jedhaniin; “Sababii nus akkuma keessan Waaqa keessan barbaannee bara Eesarhatoon mooticha Asoor kan as nu fide sanaatii jalqabnee aarsaa dhi’eessafii turreef nus isin wajjin haa ijaarru.”

³ Zarubaabel, Yeeshuu’aa fi hangafoonni maatii Israa’el kaan garuu, “Isin mana Waaqa keenyaa nu wajjin ijaaruuf qooda hin qabdan. Numa qofatu akkuma Qiros Mootichi Faares nu ajaje sanatti WAAQAYYO Waaqa Israa’eliif mana qulqullummaa ijaara” jedhanii deebisan.

⁴ Namoonni naannoo isaanii akka isaan itti fufanii ijaaruu sodaataniif namoota Yihuudaa abdii kutachiisuuf ka’an. ⁵ Isaanis bara Qiros mooticha Faaresiitii jalqabee hamma bara Daariyoos mooticha Faaresitti jiru hunda kaayyoo isaanii gufachiisuudhaaf qondaaltota isaaniin morman itti bitan.

Mormii Bara Ahashweroosii fi Arxeksis Keessa Ture

⁶ Isaanis jalqaba bara mootummaa Ahashweroositti saba Yihuudaa fi kan Yerusaalem himatan.

⁷ Bara Arxeksis mooticha Faares keessa Bi-ishlaam, Mitredaat, Xaabi’eelii fi michoota isaa biraa xalayaa tokko Arxeksisitti barreessan.

Xalayaan sunis qubee Araamaayikii fi afaan Araamaayikiin barreeffame.

⁸ Rehuum ajajaan qondaaltichii fi Shiimshaayi barreessaan sun Yerusaalemiin mormuudhaan akkana jedhanii xalayaa tokko Arxeksis mootichatti barreessan:

⁹ Rehuum ajajaan qondaaltichi, Shiimshaayi barreessaa fi michoota isaanii kaan wajjin jechuunis abbootii murtii fi qondaaltota namoota Tiripooliis, Faaresi, Arkii fi Baabilon dhufan, akkasumas warra Elaamota Suusaa dhufan bulchaniis fi ¹⁰ namoota Osnaapher guddichii fi kabajamaan sun biyyaa baasee magaalaa Samaariyaa keessaa fi Laga Efraaxiis gama qubachiise kaan wajjin barreessan.

¹¹ Kun garagalcha xalayaa jarri isaaf erganii ti. Gara Arxeksis Mootichaa, tajaajiltoota kee warra Laga Efraaxiisiin Gamaa irraa:

¹² Mootichi akka Yihuudoonni si biraa gara keenya dhufan sun Yerusaalem dhaganii magaalaa finciltuu fi hamtuu sana deebisanii ijaaraa jiran beekuu qaba. Isaan dallaa dhagaa deebisanii ijaaruudhaan hundeeffan ishee jajjabeessaa jiru.

¹³ Kana malee iyyuu mootichi akka yoo magaalaa kun ijaaramtee dallaan ishee jajjabeeffame akka si'achi qaraxni, gibirri yookaan ashuuraan hin argamnee fi akka galiin mootummaas gad bu'u beekuu qaba. ¹⁴ Nu amma waan itti gaafatamummaa masaraa mootummaa qabnuu fi waan akka mootichi ulfina dhabu arguu hin feeneef akka mootichi

beekuuf jennee ergaa kana itti ergineerra; ¹⁵ kunis akka manneen galmeewwan keetii sakatta'amaniif. Atis galmeewwan kana keessatti akka magaalaa kun durumaa jalqabdee magaalaa finciltuu, kan moototaa fi kutaalee biyyaa rakkiftu, iddoo finciltuu taate ni argita. Wannii magaalaa kun barbadeeffamteefis kanuma. ¹⁶ Yaa mooticha, yoo magaalaa kun ijaaramee dallaan isaas jajjabeeffame, akka ati Laga Efraaxiis Gamaa waan tokko illee hin qabaanne nu sitti himna.

¹⁷ Mootichis akkana jedhee deebii kana erge:

Gara Rehuum ajajaa qondaaltichaa, Shimshaayi barreessaa fi michoota isaanii kanneen Samaariyaa keessaa fi Efraaxiisiin gama jiraatan kaaniitti:

Nagaan keenya isin haa ga'u.

¹⁸ Xalayaan isin nuuf ergitan sun dubbifamee fuuluma koo duratti hiikameera. ¹⁹ Anis ajaja kennee galmeen qoratameera; magaalaa kunis akka durumaa jalqabee moototatti fincila turte, akka isheen holqa finciltootaa fi mormitootaa taates beekameera. ²⁰ Yerusaalem mootota ciccimoo guutummaa Gama Laga Efraaxiis bulchan qabdi turte; qaraxni, gibirrii fi ashuuraan isaaniif kenname ture. ²¹ Akka magaalaa kun deebifamtee hin ijaaramne hamma ani labsii baasutti akka isaan hojii dhaabaniif isin amma namoota kanneenitti ajaja dabarsaa. ²² Akka waan kana hin tuffanneef of eeggadhaa. Maaliif hamma rakkoon kun guddatee fedhii mootummaatti gufuu ta'utti ittuma dhiiftuu?

23 Akkuma garagalchi xalayaa Arxeksis Mootichaa sun fuula Rehuum, Shiimshaayi barreessaa fi michoota isaanii duratti dubbifameen isaan yoosuma gara Yihuudoota Yerusaalem keessa jiraatanii dhaqanii humnaan hojii isaan dhaabsisan.

24 Akkasiin hojiin mana Waaqaa kan Yerusaalem keessaa sun hamma waggaa lammaffaa bara Daariyoos mooticha Faaresitti ni dhaabatte.

5

Xalayaa Taatenaayi Daariyoositti Erge

¹ Yeroo kanatti Haageen raajichii fi Zakkariyaas ilmi Iddoo raajichi, maqaa Waaqa Israa'el kan isaan wajjin jiraatu sanaan Yihuudoota warra Yihuudaa fi Yerusaalem keessa jiranitti raajii dubbatan. ² Kana irratti Zarubaabel ilmi She'altii'eelii fi Iyyaasuun ilmi Yoosaadaaq Yerusaalem keessatti mana Waaqaa deebisanii ijaaru jalqaban. Raajonni Waaqaas isaan gargaaruuf isaanuma wajjin turan.

³ Yeroo sanatti Taatenaayi bulchaan Gama Laga Efraaxiis, Satarbuznaayii fi deeggartoonni isaanii gara isaanii dhaqanii, "Akka isin mana qulqullummaa kana deebifanii ijaartanii fi akka isin dallaa dhagaa kanas akka duriitti deebifatan eenyutu isiniif eeyyame?" jedhanii gaafatan. ⁴ Akkasumas, "Maqaan warra mana kana ijaaru eenyu fa'i?" jedhanii gaafatan. ⁵ Garuu iji Waaqa isaanii maanguddoota Yihuudaa irra turte; isaanis hamma gabaasni sun Daariyoos

bira ga'ee deebiin isaa barreeffamaan dhufutti hojii hin dhaabne.

⁶ Kunis garagalchaa xalayaa Taatenaayi bulchaan Gama Laga Efraaxiis, Satarbuznaayi, deeggartoonni isaanii fi qondaaltonni Gama Laga Efraaxiis jiraatan Daariyoos Mootichatti erganii ti. ⁷ Gabaasni isaan erganiif sunis akkana jedha:

Gara Daariyoos Mootichaa:

Nagaa ulfinaan guutame siif ergina.

⁸ Mootichi akka nu gara aanaa Yihuudaa gara mana qulqullummaa Waaqa guddichaa dhaqnee turre haa beeku. Namoonni dhagaa gurguddaadhaan mana sana ijaaraa, laaxaas keenyan manaa keessa kaa'aa jiru. Hojiin kunis ciminaan hojjetamaa harka isaanii jalatti guddina argisiisaa jira.

⁹ Nu maanguddoota sana dubbifnee, "Eenyutu akka isin mana qulqullummaa kana deebifanii ijaartanii fi akka isin ijaarsa isaa akka duriitti deebifan isiniif eeyyame?" jennee isaan gaafanne. ¹⁰ Akkasumas akka maqaa hooggantoota isaanii barreessinee si beeksifnuuf maqaa isaanii illee gaafannee ture.

¹¹ Isaanis deebii kana nuu kennan:

"Nu garboota Waaqa samii fi lafaa ti; nu mana qulqullummaa kan bara dheeraan dura ijaarame, kan mootiin Israa'el guddichi ijaaree fixe sana deebifnee ijaaraa jirra. ¹² Garuu sababii abbootiin keenya Waaqa samii aarsaniif inni dabarsee harka Nebukad-

nezar namicha biyya Kaldootaa, mootii Baabilonitti isaan kenne; innis mana qulqullummaa kana barbadeessee uummatas biyyaa baasee Baabilonitti geesse.

¹³ “Ta’u illee waggaa tokkoffaa bara mootummaa Qiros mooticha Baabilon keessa Qiros Mootichi akka manni Waaqaa kun deebifame ijaaramuuf labsii tokko labse.

¹⁴ Innis mi’a warqee fi meetii mana Waaqaa kan Nebukadnezar mana qulqullummaa Yerusaalem keessaa guuree Baabilonitti geesse sana masaraa mootummaa Baabilon keessaa ni baase. Qiros Mootichi namicha Sheeshbasaar jedhamu kan inni bulchaa godhee muude sanatti mi’a kana kennee ¹⁵ akkana jedheen; ‘Mi’a kana fuudhii dhaqiitii mana qulqullummaa kan Yerusaalem keessa jiru sanatti galchi. Mana Waaqaas iddoo isaatti deebisii ijaari.’

¹⁶ “Ergasiis Sheeshbasaar kun dhufee hundee mana Waaqaa kan Yerusaalem keessaa buuse. Yeroo sanaa jalqabee hamma ammaatti manni sun ijaaramaa jira; garuu amma illee hin dhumne.”

¹⁷ Egaa amma yoo fedhii mootichaa ta’e, Qiros Mootichi dhugumaan akka manni Waaqaa kun Yerusaalem keessatti deebifamee ijaaramuuf labsii baasuu fi baasuu baachuu isaa beekuuf galmeen masaraa mootummaa Baabilon haa qoratamu. Ergasiis mootichi yaada waan kana irratti qabu nuuf haa ergu.

6

Labsii Daariyoos

¹ Kana irratti Daariyoos Mootichi ajaja kenne; isaanis galmeewwan mana galmees Baabylon keessatti kuufaman sana ni sakatta'an. ² Kitaabni maramaan tokkos Ahimetaa magaalaa guddaa kutaa biyyaa Meedee keessatti argame; kitaaba sana irrattis akkana jedhamee barreeffamee ture:

Yaadachiisa:

³ Waggaa tokkoffaa bara mootummaa Qi-iroos Mootichaa keessa mootichi waa'ee mana qulqullummaa Waaqaa kan Yerusaalem keessa jiru sanaa akkana jedhee labsii baase:

Manni qulqullummaa kun iddoo aarsaan itti dhi'eeffamu ta'ee deebifamee haa ijaaramu; hundeen isaas haa buufamu. Manni kunis ol dheerina dhundhuma jaatamaa fi bal'ina dhundhuma jaatama qabaatee ⁴ dhagaa gurguddaa toora sadii sadii fi muka toora tokko tokkoon haa ijaaramu. Baasiin hundinuus qabeenya mootummaa keessaa baafamu qaba. ⁵ Akkasumas mi'i warqee fi meetii mana Waaqaa kan Nebukadnezar mana qulqullummaa kan Yerusaalem keessaatii Baabylonitti fide sun iddoo isaanitti jechuunis mana qulqullummaa kan Yerusaalemitti deebifamanii mana Waaqaa keessa kuufamu qabu.

⁶ Egaa ati Taatenaayi bulchaan Gama Laga Efraaxiis, Satarbuznaayii fi isin michoota isaanii qondaaltonni kutaa biyya sanaa achii

fagaadhaa. ⁷ Isin hojii mana qulqullummaa Waaqaa kana keessa hin seeninaa. Bulchaan Yihuudootaa fi maanguddoonni Yihuudootaa mana Waaqaa kana iddoo isaatti deebisanii haa ijaaran.

⁸ Kana irratti ani waan isin ijaarsa mana Waaqaa kana keessatti maanguddoota Yihuudootaa kanneeniif gochuu qabdan kunoo nan labsa:

Akka hojiin hin dhaabanneef baasiin namoota kanaa guutumaan guutuutti qabeenya mootummaa irraa jechuunis gibira Gama Laga Efraaxiisii walitti qabamu keessaa haa baafamu. ⁹ Wannii barbaachisu kam iyyuu jechuunis jiboonni, korbeeyyiinii fi xobbaallaawwan hoolaa Waaqa samiitiif aarsaa gubamu ta'anii dhi'eeffaman, akkasumas qamadiin, soogiddi, daadhiin wayinii fi zayitiin akkuma luboonni Yerusaalem keessa jiraatan barbaadanitti utuu gargar hin citin guyyaa guyyaadhaan isaaniif kennamuu qabu; ¹⁰ kunis akka isaan aarsaa Waaqa samiitti tolu dhi'eessanii fi akka isaan jireenya mootichaa fi ilmaan isaatiif Waaqa kadhataniifii dha.

¹¹ Kana caalaa iyyuu yoo namni kam iyyuu ajaja kana dide, ani akka utubaan mana isaa keessaa buqqifamee inni irratti fannifamu labsii kana labseera. Sababii yakka kanaatiif manni isaa tuulaa kosii ni ta'a. ¹² Waaqni inni akka Maqaan isaa achi jiraatu godhe sun mootii yookaan saba labsii kana geeddaruuf yookaan mana qulqullummaa kan Yerusaalem

keessaa barbadeessuuf harka ol fudhatu kam iyyuu haa balleessu.

Ani Daariyoos labsii kana labseera. Wannii kunis ariitiidhaan hojii irra haa oolu.

Manni Qulqullummaa Xumuramee Eebbifame

¹³ Ergasii Taatenaayi bulchaan biyya Gama Laga Efraaxiis, Satarbuznaayii fi michoonni isaanii akkuma Daariyoos Mootichi labsetti labsii sana ariitiidhaan hojii irra ni oolchan.

¹⁴ Kanaafuu maanguddoonni Yihuudootaa lallaba Haagee raajichaatii fi Zakkaariyaas ilma Iddootiin ijaarsa itti fufan; hojiinis ni milkaa'eef. Isaanis akkuma ajaja Waaqa Israa'elii fi akkuma labsiwwan Qiros, Daariyoosii fi Arxeksis mootota Faaresitti ijaarsa mana qulqullummaa sana ni xumuran. ¹⁵ Manni qulqullummaa sunis waggaa ja'affaa bara Daariyoos Mootichaa keessa, bultii sadaffaa ji'a Adaritti ijaaramee dhume.

¹⁶ Ergasii sabni Israa'el jechuunis luboonni, Lewwonnii fi booji'amtoonni hafan ayyaana eebba mana Waaqaa gammachuudhaan ayyaan-effatan. ¹⁷ Eebba mana Waaqaa kanaafis jiboota dhibba tokko, korbeeyyii hoolaa dhibba lamaa fi xobbaallaa hoolaa dhibba afur kennan; sababii cubbuu Israa'el hundaaf immoo korbeeyyii re'ee kudha lama jechuunis tokkoo tokkoo gosa Israa'eliif re'ee tokko tokko dhi'eessan. ¹⁸ Ergasii immoo akkuma Kitaaba Musee keessatti barreeffametti tajaajila mana Waaqaa kan Yerusaalem keessaa sanaaf luboota kutaa kutaa isaanitti, Lewwota immoo garee garee isaaniitti ramadan.

Faasiikaa

¹⁹ Booji'amtoonnis guyyaa kudha afuraffaa ji'a jalqabaatti Faasiikaa ni ayyaanefatan. ²⁰ Luboonnii fi Lewwonni of qulqulleessanii hundi isaanii akka seeraatti ni qulqullaa'an. Lewwonni warra booji'aman hundaaf, obboloota isaanii lubootaa fi ofii isaaniif hoolaa Faasiikaa qalan. ²¹ Kanaafuu Israa'eloonni bojuudhaa deebi'an namoota WAAQAYYO Waaqa Israa'el barbaaduudhaaf hojii xuraa'ummaa kan Namoota Ormaa kanneen ollaa isaanii jiraatan sanaa lagatan hunda wajjin Faasiikaa sana ni nyaatan. ²² Sababii WAAQAYYO akka inni hojii ijaarsa mana Waaqayyo Waaqa Israa'el keessatti isaan gargaaruudhaaf yaada mootii Asoor geeddaruudhaan gammachuudhaan isaan guuteef isaan bultii torba guutuu Ayyaana Maxinoo Buddeena gammachuudhaan ayyaanefatan.

7*Izraan Yerusaalem Dhufe*

¹ Wantoota kanneen booddee bara Arxeksis mooticha Faares keessa Izraan ilmi Seraayaa, ilmi Azaariyaa ilmi Hilqiyaa, ² ilmi Shaluum, ilmi Zaadoq, ilmi Ahiixuub, ³ ilmi Amariyaa, ilmi Azaariyaa, ilmi Meraayoot, ⁴ ilmi Zeraayaa, ilmi Uzii, ilmi Bukii, ⁵ ilmi Abiishuwwaa, ilmi Fiinehaas, ilmi Ele'aazaar, ilmi Aroon lubicha ol aanaa ⁶ Izraan kun Baabilonii dhufe. Innis barsiisaa Seera Musee kan WAAQAYYO Waaqni Israa'el kenne sana sirriitti beekuu dha. Sababii harki WAAQAYYO Waaqa isaa isa irra tureef

mootichi waan inni kadhate hunda ni kenneef. ⁷ Akkasumas waggaa torbaffaa bara Arxeksis Mootichaa keessa Israa'eloonni tokko tokko jechuunis luboonni, Lewwonni, faarfattoonni, eegdonni karraa fi tajaajiltoonni mana qulqullummaa gara Yerusaalemitti ol ba'an.

⁸ Izraanis waggaa torbaffaa bara mootii sanaa keessa ji'a shanaffaatti Yerusaalem ga'e. ⁹ Innis bultii tokkoffaa ji'a jalqabaatti karaa isaa Baabilonii jalqabee bultii tokkoffaa ji'a shanaffaatti Yerusaalem ga'e; harki Waaqa isaa tolaan sun isa irra tureetii. ¹⁰ Izraan Seera WAAQAYYOO qu'achuu fi eeguudhaaf akkasumas labsii fi ajaja seerichaa Israa'el keessatti barsiisuudhaaf of kennee tureetii.

Xalayaa Arxeksis Mootichi Izraatti Erge

¹¹ Kun garagalcha xalayaa Arxeksis Mootichi Izraa lubichaa fi barsiisaa, namicha waa'ee ajajaa fi labsiwwan WAAQAYYO Israa'eliif kenne sanaa baratetti ergee ti:

¹² Arxeksis mootii moototaa irraa;

Gara Izraa lubicha, barsiisaa Seera Waaqa samiitti:

Nagaan siif haa ta'u.

¹³ Ani amma akka namni Israa'el kan mootummaa koo keessa jiraatu kam iyyuu luboonni fi Lewwonni illee abbaan si wajjin Yerusaalem dhaquu barbaadu dhaquu danda'u labseera. ¹⁴ Ati akka akkuma Seera Waaqa keetii kan harka kee jiru sanaatti waa'ee Yihuudaa fi Yerusaalem qorattuuf mootichaa fi gorsitoota isaa torbaan ergamteerta. ¹⁵ Kana irrattis meetii fi warqee

mootichii fi gorsitoonni isaa Waaqa Israa'el kan Yerusaalem keessa jiraatuuf toluma kennan sana fuudhii deemi; ¹⁶ waan kanas meetii fi warqee kutaa biyya Baabiloniitii walitti qabde hundaa fi kennaa sabnii fi luboonni mana qulqullummaa Waaqa isaanii kan Yerusaalem keessaaf fedhiidhaan kennan wajjin fuudhii dhaqi. ¹⁷ Maallaqa kanaanis jiboota, korbeeyyii hoolaa fi xobbaallaa hoolaa, kennaa midhaanii fi dhibaayyuu isaanii wajjin bitaatii iddoo aarsaa mana qulqullummaa Waaqa keessanii kan Yerusaalem sana irratti dhi'eessaa.

¹⁸ Ergasii atii fi obbolloonni kee Yihuudoonni meetii fi warqee hafe akkuma fedhii Waaqa keessaniitti waanuma gaarii isinitti fakkaate irra oolchaa. ¹⁹ Mi'a waaqeffannaa mana qulqullummaa Waaqa keetii keessaaf imaanaa sitti kenname hunda Waaqa Yerusaalem duratti dhi'eessi. ²⁰ Waan mana qulqullummaa Waaqa keetiif barbaadamu kan kennuu feetu hunda mankuusa mootii keessaa fuudhii kenni.

²¹ Egaa ani Arxeksis Mootichi akka qabdoonni maallaqaa kanneen Gama Laga Efraaxiis jiran waan Izraan lubichi, barsiisaan Seera Waaqa samii kun isin gaafatu hunda arjummaadhaan isaaf kennan ajajeera; ²² kunis hamma meetii taalaantii dhibba tokko, qamadii qoroosii* dhibba tokko, daadhii wayinii baadoosii† dhibba tokko, zayitii

* **7:22** 7:22 Qoroosiin tokko liitirii 220. † **7:22** 7:22 Baadoosiin tokko liitirii 22.

ejersaa baadoosii dhibba tokkoo fi soogidda hamma hin qabne haa ta'u. ²³ Wanni Waaqni samii ajaje kam iyyuu mana qulqullummaa Waaqa samiitiif of eeggannaadhaan haa godhamu. Maaliif dheekkamsi mootichaa fi ilmaan mootichaatti dhufa? ²⁴ Amma illee isin akka luboota, Lewwota, faarfattoota, eegdota karraa, tajaajiltoota mana qulqullummaa yookaan hojjetoota mana Waaqaa kana keessa hojjetan kamitti iyyuu gibira, qaraxaa fi ashuuraa murteessuuf aangoo hin qabne beekaa.

²⁵ Egaa Izraa, ati akkuma ogummaa Waaqa keetii kan harka kee jiru sanaatti akka isaan warra Gama Laga Efraaxiis jiraatan bulchaniif abbootii seeraa fi abbootii murtii kanneen hundi isaanii seera Waaqa keetii beekan muudi. Nama seera Waaqaa hin beekne kam iyyuus barsiisi. ²⁶ Namni seera Waaqa keetiitiif yookaan seera mootichaatiif hin ajajanne kam iyyuu dhugumaan ajjeechaadhaan, biyya keessaa ari'amuudhaan, qabeenyi isaa irraa dhaalamuudhaan yookaan hidhaadhaan adabamuu qaba.

²⁷ WAAQAYYO Waaqni abbootii keenyaa kan akka inni karaa kanaan mana WAAQAYYOO kan Yerusaaalem keessa jiruuf ulfina kennuuf garaa mootichaa keessa yaada kana kaa'e sun haa galateeffamu; ²⁸ Waaqa fuula mootichaa, fuula gorsitoota mootichaa fi fuula qondaaltota mootichaa ciccimoo hundaa duratti gaarummaa ofii isaa na argisiiseef galanni haa ga'u. Sababii harki WAAQAYYO Waaqa koo anarra tureef ani

jajjabaadheen akka isaan na wajjin deemaniif Israa'el keessaa namoota bebeekamoo walitti nan qabadhe.

8

Maqaa Abbootii Maatii Kanneen Izraa Waliin Deebi'anii

- ¹ Warri kunneen hangafoota maatii fi warra isaan wajjin galmaa'an kanneen bara mootummaa Arxeksis Mootichaa keessa na wajjin Baabilonii dhufanii dha:
- ² Sanyii Fiinehaas keessaa Geershoom;
sanyii Iitaamaar keessaa Daani'el;
sanyii Daawit keessaa Haxuush ³ sanyii Shekaaniyaa;
sanyii Phaarosh keessaa Zakkaariyaas;
warri isa wajjin galmeeffamanis namoota 150 turan;
- ⁴ sanyii Fahat Mo'aab keessaa Eliihoo'eenayi ilma Zaraayaa; warri isa wajjin turanis namoota 200 turan;
- ⁵ sanyii Zaatu'i keessaa Shekaaniyaa ilma Yahizii'eel;
warri isa wajjin turanis namoota 300 turan;
- ⁶ sanyii Aadiin keessaa Ebeed ilma Yoon-aataan;
warri isa wajjin turanis namoota 50 turan;
- ⁷ sanyii Eelaam keessaa Yeshaayaa ilma Ataaliyaa;
warri isa wajjin turanis namoota 70 turan;

- 8 sanyii Shefaaxiyaa keessa Zebaadiyaa ilma Miikaa'el;
warri isa wajjin turanis namoota 80 turan;
- 9 sanyii Yoo'aab keessaa Obaadiyaa ilma Yehii'eel;
warri isa wajjin turanis namoota 218 turan;
- 10 sanyii Baanii keessaa Sheloomiit ilma Yoosifiyaa;
warri isa wajjin turanis namoota 160 turan;
- 11 sanyii Beebay keessaa Zakkaariyaas ilma Beebay;
warri isa wajjin turanis namoota 28 turan;
- 12 sanyii Azgaad keessaa Yoohaanaan ilma Haqaaxaan;
warri isa wajjin turanis namoota 110 turan;
- 13 sanyii Adooniiqaam keessaa warra gara dhuma kanneen maqaan isaanii Eliiphelex, Ye'ii'eelii fi Shemaa'iyaa jedhamuu dha; warri isaan wajjin turanis namoota 60 turan;
- 14 sanyii Baguwaay keessaa Uutaayii fi Zakuur; warri isaan wajjin turanis namoota 70 turan.

Gara Yerusaalemitti Deebi'uu

- 15 Anis laga gara Ahawaatti yaa'u biratti walitti isaan nan qabe; nus guyyaa sadii achi turre. Anis yeroon uummataa fi luboota to'adhetti Lewwota tokko illee isaan keessaa nan dhabe.
- 16 Kanaafuu ani Elii'ezer, Arii'eel, Shemaa'iyaa, Elnaataan, Yaariib, Elnaataan, Naataan, Zakkaariyaasii fi Meshulaam warra hooggantoota turanii fi Yooyaariibii fi Elnaataan warra hayyoota ta'an sana nan waamsise; 17 ergasiis gara

Iddoo namicha Kaasiifiyaa bulchuutti isaan nan erge. Anis akka isaan namoota mana Waaqa keenyaa keessa tajaajilan nuuf fidaniif waan isaan Iddoo fi firoota isaa kanneen mana qulqullummaa Kaasifiyaa keessa tajaajilaniin jechuu qaban isaanitti nan hime. ¹⁸ Isaanis sababii harki Waaqaa tolaan sun nurra tureef sanyii Mahilii keessaa Sheereebiyaa ilma Lewwii, ilma Israa'el, namicha hubataa tokko ilmaan isaa fi obboloota isaa wajjin walumatti nama 18 nuuf fidan; ¹⁹ akkasumas Hashabiyaa fi ilmaan Meraarii keessaa immoo Yeshaayaa, obboloota isaatii fi ilmaan obboloota isaa walumatti nama 20 nuuf fidan. ²⁰ Amma illee tajaajiltoota mana qulqullummaa kanneen Daawitii fi qondaaltonni isaa akka isaan Lewwota gargaaraniif ramadan keessaa nama 220 nuuf fidan. Isaan kunneen hundi maqaa maqaadhaan ni galmeeffaman.

²¹ Anis akka nu, ijoolleen keenyaa fi qabeenyi keenya hundi karaa nagaa deemnuuf akka fuula Waaqa keenyaa duratti gad of qabnee kadhanuuf achuma Laga Ahawaa biratti sooman nan labse. ²² Ani sababii nu, “Harki Waaqa keenyaa inni tolaan nama isa abdatu hunda irra jira; warra isa dhiisu hunda irra garuu dheekkamsi isaa ni bu’a” jennee mootichatti himnee turreef akka isaan karaa keenya irratti diinota nurraa dhowwaniif loltootaa fi abbootii fardaa mooticha kadhachuu nan qaana’e. ²³ Kanaafuu nu soomnee waan kana irratti Waaqa kadhanne; innis kadhaa keenyaaf deebii kenne.

²⁴ Anis luboota hangafoota keessaa kudha lama jechuunis Sheereebiyaa, Hashabiyaa fi ob-

boloota isaanii keessaa nama kudhan kophaatti nan baase; ²⁵ anis kennaa meetii, warqee fi mi'aa kan mootichi, gorsitoonni isaa, qondaaltonni isaa fi Israa'eloonni achi turan hundi mana Waaqa keenyaatiif kennan irraa madaalee isaaniif nan qoode. ²⁶ Ani meetii taalaantii* 650, mi'a meetii kana taalaantii 100 ulfaatu, warqee taalaantii 100, ²⁷ waciitii warqee 20 kan daariikii† 1,000 baasuu fi mi'a naasii cululuqaa akkuma warqee gatiin isaa guddaa ta'e lama madaaleen qoodeef.

²⁸ Anis akkanan isaaniin jedhe; “Isinii fi mi'i kun WAAQAYYOOF qulqulleeffamtaniirtu. Meetii fi warqeen kun kennaa fedhiidhaan WAAQAYYO Waaqa abbootii keessaniitiif kennamanii dha. ²⁹ Hamma kutaalee mana WAAQAYYOO kan Yerusaalem keessaa sana keessatti fuula luboota hangafootaa, fuula Lewwotaa fi hangafoota maatii Israa'el duratti madaaltanii qooddanitti mi'a kana jabeessaa eegaa.” ³⁰ Kanaafuu luboonnii fi Lewwonni meetii, warqee fi mi'a qulqulluu madaalame sana mana Waaqa keenyaa kan Yerusaalem keessaatti geessuuf ni fuudhan.

³¹ Nus bultii kudha lammaffaa ji'a tokkoffaatti Yerusaalem dhaquudhaaf Laga Ahawaa biraa kaane. Harki Waaqa keenyaa nurra ture; innis diinotaa fi namoota riphanii karaa irratti nama eegatan jalaa nu baase. ³² Akkasiinis Yerusaalem geenyee bultii sadii achi boqonne.

³³ Nus bultii afuraffaatti mana Waaqa keenyaa keessatti meetii, warqee fi mi'a qulqulluu

* **8:26** 8:26 Taalaantiin tokko kiiloo giraamii 34. † **8:27** 8:27 Daariikiin tokko giraamii 8.

sana madaallee harka Mereemooti lubicha ilma Uuriyaa sanaatti ni kennine. Ele'aazaar ilmi Fiinehaas akkasumas Lewwonni jechuunis Yoozaabaad ilmi Yeeshuu'aa fi Noo'adiyaan ilmi Binuuyii isa wajjin turan. ³⁴ Wanni hundinuus lakkaa'amee madaalame; ulfinni waan madaalame hundaas yeruma sana ni galmeeffame.

³⁵ Ergasiis booji'amtoonni boojudhaa deebi'an sun Israa'el hundaaf jiboota kudha lama, korbeeyyii hoolaa sagaltamii ja'aa fi xobbaallaa torbaatamii torban aarsaa gubamu, korbeeyyii re'ee kudha lama aarsaa cubbuu godhanii Waaqa Israa'eliif dhi'eessan; kun hundi aarsaa gubamu kan WAAQAYYOOF dhi'eeffamee dha. ³⁶ Isaan ajaja mootichaa illee ajajjoota mootummaa fi bulchitoota Gama Laga Efraaxiisitti dabarsan. Jarris sabaa fi mana Waaqaa gargaaran.

9

Waa'ee fuudhaa fi Heeruma Walmakaa

¹ Erga wanni kun hojjetamee booddee hooggantoonni gara koo dhufanii akkana jedhan; "Sabni Israa'el lubootaa fi Lewwota illee dabalatee saboota ollaa isaanii kanneen hojii jib-bisiisaa hojjetan jechuunis Kana'aanota, Heetota, Feerzota, Yebuusota, Amoonota, Mo'aabota, warra Gibxii fi Amoorota irraa addaan ba'anii hin jiraanne. ² Isaanis intallan jaraa ofii isaaniitiif fuudhanii ilmaan isaaniis fuusisanii sanyii qulqulluu sana saboota naannoo isaaniitti makan. Hooggantoonnii fi qondaaltonnis

balleessaa kana hojjechuu keessatti dura aantota turan.”

³ Ani yeroon waan kana dhaga’etti qomee koo fi uffata koo nan tarsaasee, rifeensa mataa koo fi areeda koo of irraa buqqisee akka malee rifadheen taa’e. ⁴ Kana irratti namoonni dubbii Waaqa Israa’eliin hollatan hundi sababii balleessaa warra boojiudhaa deebi’an kanaaf naannoo kootti walitti qabaman. Anis akka malee rifadhee hamma aarsaa galgalaatti achuman taa’e.

⁵ Anis yeroo aarsaa galgalaatti akkuma qomee fi uffanni koo tarsa’ee jirutti lafan gaddee taa’aa turee ka’ee jilbeenfadhee harka koo gara WAAQAYYO Waaqa kootti bal’isee ⁶ akkana jedheen kadhade:

“Yaa Waaqa ko, sababii cubbuun keenya mataa keenya bira ol darbee yakki keenyas samii ga’eef, yaa Waaqa koo ani fuula koo gara keetti deebiffachuu akka malee qaana’eera; saalfadheeras. ⁷ Bara abbootii keenyaatii jalqabee hamma ammaatti balleessaan keenya guddaa dha. Sababii cubbuu keenyaaf nu, mootonni keenyaa fi luboonni keenya akkuma har’aa kana harka mootota ormaa jalatti goraadee fi boojiutti, saamichaa fi salphinatti dabarfamnee kennamneerra.

⁸ “Amma garuu WAAQAYYO Waaqni keenya hambaa nuu hambisee iddoo isaa qulqulluu sana keessatti iddoo amansiisaa nuuf kennuudhaan yeroo gabaabaadhaaf garaa nuuf laafeera; akkasiinis Waaqni keenya ija keenyaaf ifa kenneera; garbummaa keenya keessattis xinnoo nu boqochiiseera. ⁹ Nu

garboota taanu illee Waaqni keenya garbummaa keessatti nu hin ganne. Inni fuula mootota Faares duratti jaalala isaa kan hin geeddaramne sana nu argisiiseera. Inni akka nu mana Waaqa keenyaa deebifnee ijaarruu fi akka diigamaa isaa illee iddootti deebifnuuf jireenya haaraa nuuf kenneera; Yihuudaa fi Yerusaaalem keessattis dallaa da'annoo nuu kenneera.

¹⁰ “Amma garuu yaa Waaqa keenya nu kana booddee maal jechuu dandeenya? Nu ajaja ¹¹ ati karaa garboota kee raajotaan kennite sanaaf hin ajajamneetii; innis akkana jedha: ‘Biyyi isin dhaaluudhaaf seenuutti jirtan xuraa’ummaa saba biyya sanaan xuroofteerti. Isaan hojii jibbisiisaa isaaniitiin handaara tokkoo hamma handaara kaanitti xuraa’ummaa isaaniitiin biyyattii guutaniiru. ¹² Kanaafuu intallan keessan ilmaan isaanitti hin heerumsiisinaa yookaan ilmaan keessan intallan isaanii hin fuusisinaa. Akka jabaataniif, akka waan gaarii biyya sanaa nyaatanii biyyatti illee dhaala bara baraa gootanii ijoollee keessanitti dabarsitaniif yoom iyyuu isaan wajjin walii galtee michummaa hin barbaadinaa.’

¹³ “Wanni nurra ga’e kun gatii gochawwan hammina keenyaa fi yakka keenya guddaa sanaa ti; haa ta’uutii ati Waaqni keenya adaba cubbuu keenyaaf maluun gad nu adabdee hambaa akkanaa nuu kenniteerta. ¹⁴ Nu amma illee ajaja kee cabsinee saba hojiiwwan jibbisiisoo hojjetu kanaan wal haa fuunuu? Yoos ati akka malee nutti dheekkamtee hamma

hambaan tokko iyyuu hin hafnetti nu hin balleessituu ree? ¹⁵ Yaa WAAQAYYO Waaqa Israa'el, ati qajeelaa dha! Nu har'a hambaa taanee jiraanneerra. Tokkoon keenya iyyuu sababii yakka keenyaaf fuula kee dura dhaabachuu dadhabnu illee nu kunoo yakkuma keenya wajjin fuula kee dura jirra."

10

Uummanni Cubbuu Isaa Himate

¹ Utuma Izraan mana Waaqaa duratti lafaan of dha'ee boo'aa, cubbuu himachaa, kadhachaa jiruu Israa'eloonni akka malee hedduun dhiironni, dubartoonnii fi ijoolleen naannoo isaatti walitti ni qabaman. Isaanis hiqqifatanii boo'an. ² Ergasiis sanyii Eelaam keessaa Shekaaniyaan ilmi Yehii'eel Izraadhaan akkana jedhe; "Nu waan saboota naannoo keenya jiraatan keessaa dubartoota ormaa fuuneef Waaqa keenyaaf hin amanamne. Wannu kun ta'u illee amma iyyuu Israa'eliif abdiin jira. ³ Kanaafuu kottaa akkuma gorsa gooftaa koo fi kan warra ajaja Waaqa keenyaa sodaatanitti dubartoota kanneenii fi ijoollee isaanii hunda of irraa geggeessuuf fuula Waaqa keenyaa duratti kakuu ni galla. Kunis akkuma Seeraatti haa raawwatamu. ⁴ Ka'i; wannu kun suma harka jira. Nu si deeggarra; egaa jabaadhuu hojjedhu."

⁵ Kanaafuu Izraan ka'ee akka isaan waan jedhame sana raawwataniif luboota hangafoota, Lewwotaa fi Israa'el hunda ni kakachiise; isaanis ni kakatan. ⁶ Ergasii Izraan fuula mana Waaqaa duraa ka'ee kutaa manaa kan Yehohaanaan

ilma Eliyaashiib seene. Inni yeroo achi turetti nyaata tokko illee hin nyaanne; bishaanis hin dhugne; sababii amanamummaa dhabiisa warra boojuudhaa deebi'aniif gaddaa tureetii.

⁷ Ergasii akka warri boojuudhaa deebi'an hundi Yerusaalem keessatti walitti qabamaniif Yihuudaa fi Yerusaalem guutuu keessatti labsiin ni labsame. ⁸ Namni kam iyyuu bultii sadii keessatti yoo dhi'aachuu baate akkuma murtii qondaaltotaa fi maanguddootaatti qabeenyi isaa hundi irraa ni fudhatama; inni mataan isaas waldaa warra boojuudhaa deebi'ee keessaa ni ari'ama.

⁹ Bultii sadan sana keessatti namoonni Yihuudaa fi Beniyaam hundi Yerusaalem keessatti walitti qabaman. Bultii digdamaffaa ji'a saglafaatti namoonni hundi sababii waan kanaa fi sababii rooba guddaatiif akka malee raafamanii oobdii mana Waaqaa dura jiru irra ni tataa'an. ¹⁰ Izraan lubichi ol ka'ee akkana isaaniin jedhe; "Isin amanamoo hin turre; dubartoota ormaa fuudhuudhaanis Israa'el irratti yakka dabaltaniirtu. ¹¹ Egaa amma cubbuu keessan WAAQAYYO Waaqa abbootii keessanitti himadhaatii fedhii isaa guutaa. Saboota naannoo keessan jiraatanii fi niitota warra ormaa keessaa fuutaniin gargar ba'aa."

¹² Guutummaan waldaa sanaa akkana jedhee sagalee guddaadhaan deebise: "Ati sirrii dha! Nu akkuma ati jette gochuu qabna. ¹³ Garuu nama hedduutu as jira; yeroon kunis yeroo roobaa ti; kanaafuu nu ala dhaabachuu hin

dandeenyu. Sababii nu waan kana keessatti cubbuu guddaa hojjenneef wanni kun guyyaa tokkotti yookaan guyyaa lamatti fala argachuu hin danda'u. ¹⁴ Qondaaltonni keenya iddoo waldaa guutuu haa bu'an. Ergasii namni magaalawwan keenyaa kan dubartii ormaa fuudhe kam iyyuu hamma dheekkamsi Waaqa keenyaa sodaachisaan sababii waan kanaatiif dhufe sun nurraa deebi'utti maanguddootaa fi abbootii murtii tokkoo tokkoo magaalaa wajjin yeroo murteeffametti haa dhufu." ¹⁵ Yoonataan ilma Asaaheelii fi Yahizeyaa ilma Tiqwaa qofatu waan kana morme; Meshulaamii fi Shaabetaayi Lewwichi immoo isaan deeggaran.

¹⁶ Warri boojudhaa deebi'an sunis akkasuma godhan. Izraan lubichis namoota hangafoota maatii ta'an tokkoo tokkoo garee maatii keessaa nama tokko filatee hunduma isaanii maqaa maqaan ramade. Isaanis bultii tokkoffaa ji'a kurnaffaatti dhimma sana qorachuudhaaf tataa'anii ¹⁷ guyyaa tokkoffaa ji'a jalqabaatti waa'ee namoota dubartoota ormaa fuudhan hundaa qorataniif fixan.

Namoota Dubartoota Ormaa Fuudhan

¹⁸ Sanyii lubootaa keessaa namoonni dubartoonni ormaa fuudhan kanneenii dha:

Sanyii Iyyaasuu ilma Yoozaadaaqii fi ob-boloota isaa keessaa:

Ma'aseyaa, Elii'ezer, Yaariibii fi Gedaaliyaas.

¹⁹ Isaan hundinuu niitota isaanii hiikuudhaaf waadaa ni galan; tokkoon tokkoon isaanii balleessaa ofii isaaniitiif bushaayee

keessaa korbeessa hoolaa tokko aarsaa
yakkaatiif ni dhi'eessan.

20 Sanyii Imeer keessaa:

Hanaanii fi Zebaadiyaa.

21 Sanyii Haariim keessaa:

Ma'aseyaa, Eeliyaas, Shemaa'iyaa,
Yehii'eelii fi Uziyaa.

22 Sanyii Phaashihuur keessaa:

Eliiyoo'eenayi, Ma'aseyaa, Ishmaa'eel, Naat-
naa'el, Yoozaabaadii fi Ele'aasaa.

23 Lewwota keessaa immoo:

Yoozaabaad, Shime'ii, Qeelaayaa isa Qeliixaa
jedhamu sana, Phetaayaa, Yihuudaa fi
Elii'ezer.

24 Faarfattoota keessaa:

Eliyaashiib.

Warra karra eegan keessaa:

Shaluum, Telemii fi Uuri.

25 Israa'eloota kaan keessaa:

Sanyii Phaarosh keessaa:

Raamiyaa, Yeziyaa, Malkiyaa, Miyaamiin,
Ele'aazaar, Malkiyaa fi Benaayaa.

26 Sanyii Eelaam keessaa:

Mataaniyaa, Zakkaariyaas, Yehii'eel, Abdii,
Yireemootii fi Eeliyaas.

27 Sanyii Zaatuu keessaa:

Eliiyoo'eenayi, Eliyaashiib, Mataaniyaa,
Yireemooti, Zaabaadii fi Aziizaa.

28 Sanyii Beebay keessaa:

Yehohaanaan, Hanaaniyaa, Zaabayii fi Aati-
laayi.

- 29 Sanyii Baanii keessaa:
Meshulaam, Maluuk, Adaayaa, Yaasuub,
She'aalii fi Raamoot.
- 30 Sanyii Fahat Mo'aab keessaa:
Adinaa, Kelaal, Benaayaa, Ma'aseyaa,
Mataaniyaa, Bezali'eel, Binuuyii fi
Minaasee.
- 31 Sanyii Haariim keessaa:
Elii'ezer, Yishiyaa, Malkiyaa, Shemaa'iyaa,
Simi'oon, ³² Beniyaam, Maluukii fi She-
maariyaa.
- 33 Sanyii Haashum keessaa:
Matenaayi, Matataa, Zaabaadii, Eliiphelxi,
Yereemaayi, Minaasee fi Shime'ii.
- 34 Sanyii Baanii keessaa:
Ma'adaay, Amraam, Uu'eel, ³⁵ Benaayaa,
Beediyaa, Keluuhii, ³⁶ Waaneyaa,
Mereemooti, Eliyaashiib, ³⁷ Mataaniyaa,
Matenaayii fi Ya'asaawuu,
- 38 Baanii, Binuuyii,
Shime'ii, ³⁹ Shelemiyaa, Naataan, Adaayaa,
⁴⁰ Maknaadebaayi, Shaashaayi, Shaaraayi,
⁴¹ Azari'eel, Shelemiyaa, Shemaariyaa,
⁴² Shaluum, Amariyaa fi Yoosef.
- 43 Sanyii Neboo keessaa:
Ye'ii'eel, Matiitiyaa, Zaabaadii, Zebiinaa,
Yaadaayi, Yoo'eelii fi Benaayaa.
- 44 Warri kunneen hundinuu dubartoota
ormaa ni fuudhan; isaan keessaas
tokko tokko niitota kanneen irraa
ijoollee ni dhalchan.

**Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa Ammayyaa
Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi'aa
Oromo, West Central: Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa
Ammayyaa Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi'aa (Bible)**

copyright © 2022 Biblica, Inc.

Language: Afaan Oromoo (Oromo, West Central)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa
Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira
Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee
dha.

“Biblica” is trademark registered in the United States Patent and
Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Hojiin kun Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 Interna-
tional License (CC BY-SA) keessatti qopheeffamee dhi'aate. Gara-
galcha eeyyama kanaa arguudhaaf liinkii kana banadhaa creativecom-
mons.org/.../4.0 yookaan gara teessoo kanaatti xalayaa ergadhaa. Cre-
ative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., galmeeffa-
tee dha; mallattoo eenyummaa Biblica® kanatti fayyadamuun immoo
eeyyama Biblica, Inc., kan barreeffamaan kenname barbaachisa. Hama
mallattoo eenyumma Biblica, Inc., akkuma inni jirutti eegdetti, walii
galtee eeyyama seeraa CC BY-SA jalatti, hojii kana utuu hin jijjiirin
garagalchaan fudhattee yookaan waraabbattee deebitee raabsuu ni dan-
deessa. Yoo garagalchaa isaa jijjiirte yookaan hojii kana akka haaraatti
hiiktee akkasiin hojii haaraa hojii Biblica® irratti hundaa'ee tokko uum-
matte, mallattoo eenyummaa Biblica® achi irraa balleessuu qabda. Hojii
haaraa hojii Biblica irratti hundooftee hiikte sana keessatti immoo waan
hojii Biblica irraa jijjiirtee adda goote ibsitee akka itti aanee jiru kanatti
abbaa jalqabatti waan kana uume himuu qabda: “Hojiin Biblica, Inc.,
jalqabatti hojjete kan hin jijjiiramini liinkii www.biblica.com fi [https://
open.bible](https://open.bible) keessatti argama.”

Beeksisni mirga abbaa maxxansee mataa duree irratti yookaan fuula

mirga abbaa hojii kanaa irratti bifa asii gadi jiru kanaan mul'achuu qaba:
Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa

Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Hojii haaraa hojii Biblica irratti hundooftee hiikte sanas akka inni eeyyama seeraa (CC BY-SA) jalatti argamu gochuu qabda.

Yoo akka hojii kana deebistee akka haaraatti hiikte Biblica, Inc., beeksisuu barbaadde, liinkii kanaan nu qunnam: <https://open.bible/contact-us>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit [creativecommons.org/.../4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/) or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa

Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at open.bible/contact-us.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 14 Apr 2023

9a7d95fd-7bcd-5e4d-ad23-4d7148b8e269